

Nr 1 (393) Styczeń 2024 rok XXXIII

www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 5,00 zł (5% VAT)

Dukla.PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

Uczestnicy uroczystości 60. lecia IT w Polsce

Uczestnicy uroczystości 60. lecia IT w Polsce

Podczas uroczystej gali prezes Polskiej Organizacji Turystycznej Rafał Szmytko powiedział: Naszą największą przewagą jest ogromna różnorodność i cztery pory roku ...

Fot. Anna Chłopecka

To już pora na wigilię ...

Kuszenie Heroda

Fot. [arch. OK w Dukli]

Aktorzy spektaklu z dyrektorką Małgorzatą Walaszczyk-Faryj

Złota myśl:

„Czasem przechodzi się do historii, odchodząc we właściwym czasie.”
(Żarko Petan)

W styczniowym numerze:

Wiara czyni cuda!	3
Budżet gminy Dukla na 2024 przyjęty	4
Jubileusz 60. lecia Informacji Turystycznej w Polsce	5
Gmina Dukla na podium!!	5
Jarmark Bożonarodzeniowy	6
Pod patronatem mBanku	6
Betlejemskie Światło Pokoju	7
Kolejny nagrobek odnowiony	7
To już pora na wigilię,	8
Gminny konkurs na Najpiękniejszą Szopkę Bożonarodzeniową oraz Stroik	8
Świąteczny rozstrzygnięty	8
Świąteczne warsztaty witrażu Tiffany'ego	9
MIĘDZYGMINNY KONKURS KOŁĘD I PASTORAŁEK	9
Otwarcie hali sportowej	10
Warsztaty kuchni regionalnej w Nadolu	10
Warsztaty wykonywania świątecznych skrzatów i stroików	10
Jubileusz Bieszczadzkiego Parku Narodowego	14
Jan Liwacz – człowiek niepokorny	15
MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI informuje	16
Kalendarium zdarzeń różnych	18
Prawo przy porannej kawie	20
W pasiece	20
Łowiectwo i ekologia	21
W krainie rondla i patelni	22

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)
Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835
Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309, tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl
Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna, Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie, Janusz Krowicki - wyd. internetowe
Współpracujący: Witold Puz, Bartosz Szczepanik, Maria Walczak, Aleksandra Żółkoś, Janusz Kubit, Barbara Pudło, Anna Chłopecka
Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno, tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl
Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiestacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.
Numer zamknięto dnia 31. 12. 2023 r.
Udostępniono do sprzedaży 3. 1. 2024 r. Nakład 300 egz.
OKŁADKA: Dukla zimą, fot. Robert Neumann

Wiara czyni cuda!

Postanowienia noworoczne

Mamy jeszcze okres Bożego Narodzenia, które jest pielęgnowaniem cudu wiary i pamięci, narodzenia Jezusa Chrystusa. Rozpoczyna się Nowy 2024 Rok, który daje nadzieję na nowy plan, na rozpoczęcie czegoś od początku np. zmian całego życia, czy też zmianę stylu życia. Postanowienia noworoczne, jeśli je mamy, planowane są najczęściej ponad miarę, bo wysoka poprzeczka najczęściej nie pozwoli nam ich w pełni zrealizować. Albo planujemy je w sposób ograniczony, aby uniknąć porażki. To również czas refleksji nad własnym życiem i naszym kontekstem rodzinnym, a także nad naszym kręgosłupem moralnym. Sama wszystko to wielokrotnie przerabiałam i mam do planów noworocznych duży dystans. Zdrowy tryb życia, zdrowe odżywianie, ćwiczenia, więcej czasu dla dzieci i rodziny, wysypianie się, więcej kontaktów z rodziną, remonty w domu, czytanie książek itd. Z każdym styczniem byłam mądrzejsza, tak przynajmniej mi się wydaje. W tym roku również planuję i czas pokaże, czy zrealizuję swoje plany. Podsumowując, przy postanowieniach noworocznych polecam dwie rzeczy:

1. Zastanowienie się nad motywacją i możliwością realizacji postanowienia. Zadajmy sobie pytanie: Po co?
2. Zaakceptujmy założenie, że parę razy nam nie wyjdzie i kiedy ulegniemy staremu sposobowi bycia, miejmy siłę nie rezygnować z tego postanowienia.

Łatwo powiedzieć, trudniej zrealizować, jak mawiał klasyk. A Sylwester już za pasem, zatem zapomnijmy o troskach codziennego życia, bawmy się odpoczywajmy, aby z pełną werwą ruszyć do realizacji postanowień noworocznych, których spełnienia Wam życzę z całego serca.

Wszystkim Czytelnikom i Czytelniczkom życzę dobrego Nowego Roku, pokoju na świecie, realizacji planów i dużo zdrowia

Krystyna Boczar-Różewicz

Drodzy Mieszkańcy, życzymy Wam wszystkiego, co najlepsze w Nowym 2024 Roku! By był to rok lepszy od poprzedniego, rok spełnienia marzeń, realizacji planów, rok, w którym będziecie zdrowi i szczęśliwi! Szczęśliwego Nowego Roku!

Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli
Mariusz Folcik

Burmistrz Dukli
Andrzej Bytnar

Budżet gminy Dukla na 2024 przyjęty

Radni Rady Miejskiej w Dukli przyjęli, podczas sesji 11 grudnia 2023 roku, przyjęli uchwałę budżetową nr LXXX/538/23 jednomyślnie i przy obecności 14 na 15 radnych. Uchwała zakłada dochody ogółem na kwotę 93.341.051,01 zł w tym dochody bieżące 79.150.383,00 zł i dochody majątkowe na kwotę 14.190.668,01 zł. Wydatki zaplanowano na kwotę 98.241.051,01 zł, z tego wydatki bieżące 76.914.264,90 zł oraz wydatki majątkowe 21.326.786,11 zł.

Wydatki zostały zaplanowane na poziomie umożliwiającym realizację zadań własnych gminy z uwzględnieniem przepisów ustawy o finansach publicznych.

W budżecie Gminy Dukla na 2024 rok zaplanowano:

- budowę tłoczni ścieków wraz z infrastrukturą na dz. Nr 590/1 oraz kolektora odprowadzającego ścieki do granicy Gminy Dukla tj. dz. Nr 573 obręb Wietrzno w 2024 roku zaplanowano 3.000.000,00 – finansowane ze środków własnych budżetu,
- rewitalizację płyty Dukielskiego Rynku – 923.050,00 zł, finansowane ze środków własnych budżetu gminy,
- modernizację dróg z terenu Gminy Dukla - zadanie finansowane jest ze środków Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” – 3.892.622,29 zł oraz środków własnych budżetu gminy – 197.000,00 zł,
- budowę drogi gminnej przy ulicy Kopernika w Dukli – zadanie finansowane jest ze środków Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” – 1.883.863,63 zł oraz środków własnych budżetu gminy – 140.000,00 zł,
- przebudowę dróg gminnych Nr 114 542R i Nr 114 543 R - ul. Słowackiego w Dukli – zadanie finansowane jest ze środków Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” – 625.756,42 zł oraz środków własnych budżetu gminy – 30.000,00 zł,
- budowę drogi dojazdowej do JRG – zadanie finansowane jest ze środków Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” – 680.000,00 zł oraz środków własnych budżetu gminy – 140.000,00 zł,
- budowę kaplicy cmentarnej w Dukli wraz z budową ścian na urny z prochami zmarłych i zagospodarowaniem terenu przy kaplicy – zadanie finansowane jest ze środków Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” – 3.261.865,86 zł oraz środków własnych budżetu gminy – 700.000,00 zł,
- modernizację budynku Szkoły Podstawowej w Dukli wraz z zagospodarowaniem terenu – zadanie finansowane jest ze środków Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” – 1.960.000,00 zł, wkład własny – 80.000,00 zł,
- nakłady na infrastrukturę drogową, kanalizacyjną, wodociągową i oświetleniową.

W budżecie na 2024 rok zaplanowane zostały wydatki z tytułu dopłaty do 1 m³ wody i ścieków dla mieszkańców w łącznej kwocie 115.000,00 zł.

Zaplanowano wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego w łącznej kwocie 870.534,86 zł.

W projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok zaplanowano również dotacje udzielane podmiotom należącym i nienależącym do sektora finansów publicznych w łącznej kwocie 5.622.162,46zł., w tym m.in. dla spółek wodnych – 30.000,00 zł, na przydomowe oczyszczalnie ścieków i przyłącza wodociągowe – 30.000,00 zł, na przyłącza kanalizacyjne – 56.000,00 zł, na dofinansowanie budowy studni wierconych głębinowych – 60.000,00 zł, na zadania z zakresu ochrony zabytków – 101.000,00 zł, na zadania z zakresu ochrony zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – 1.331.838,06 zł na zadania z zakresu sportu – 150.000,00 zł.

Finansowanie najważniejszych rodzajów działalności:

- infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi – 3.477.500,00 zł,
- leśnictwo i pomniki przyrody – 142.000,00 zł,
- transport i łączność – 9.088.005,89 zł,
- turystyka – 157.000,00 zł,
- gospodarka mieszkaniowa – 297.200,00 zł,
- plany zagospodarowania przestrzennego, geodezja i kartografia, cmentarze – 4.197.865,86 zł,
- administracja publiczna /własne i zlecone/ - 8.647.410,00 zł, w tym promocja 105.600,00 zł, ZOPO – 993.300,00 zł,
- bezpieczeństwo publiczne /OSP, zarządzanie kryzysowe/ - 794.900,00 zł,
- oświata, wychowanie i świetlice szkolne – 35.562.182,90 zł,
- ochrona zdrowia – 262.400,00 zł,
- pomoc społeczna – 16.980.218,00 zł,
- funkcjonowanie złobka – 2.317.000,00 zł,
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 5.216.000,00 zł,
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 5.089.014,36 zł,
- kultura fizyczna (w tym funkcjonowanie MOSiR) – 2.857.104,00 zł.

Jolant Bik
Skarbnik Gminy Dukla
Fot. str. 11

Jubileusz 60. lecia Informacji Turystycznej w Polsce

W dniach 7-8 grudnia br. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym miały miejsce uroczystości związane z jubileuszem 60. lecia Informacji Turystycznej w Polsce. Z gminy Dukla w uroczystościach wzięli udział burmistrz Dukli Andrzej Bytnar i Anna Chłopecka z Transgranicznej Informacji Turystycznej w Dukli.

Historia polskiej Informacji Turystycznej sięga roku 1963, kiedy to powstał pierwszy tego typu punkt. Obecnie w kraju działa 317 certyfikowanych punktów informacji turystycznej, z czego aż 95 procent jest prowadzonych przez lokalne samorządy. Polska Organizacja Turystyczna co dwa lata certyfikuje te punkty, przyznając od jednej do czterech gwiazdek w zależności od zakresu świadczonych usług. Transgraniczna Informacja Turystyczna w Dukli posiada certyfikat Polskiego Systemu Informacji Turystycznej w kategorii dwóch gwiazdek. Dukielski punkt „IT” w roku 2022 zdobył 3 miejsce w XIV edycji Konkursu na Najlepsze Centrum Informacji Turystycznej w Polsce, z czego jesteśmy bardzo dumni, gdyż konkurencja w branży jest ogromna.

Jubileuszowe uroczystości otworzył Prezes POT Rafał Szmytke, który powiedział: „Naszą największą przewagą jest ogromna różnorodność i cztery pory

roku, w których możemy pokazać ten sam krajobraz w różnych odsłonach. Nasza infrastruktura drogowa, hotelowa i gastronomiczna jest nie tylko na europejskim, ale i bardzo wysokim światowym poziomie”. Następnie miały miejsce sesje plenarne, m.in.: „Diagnoza funkcjonowania biur Informacji Turystycznej w Polsce”, „Funkcjonowanie Informacji Turystycznej w województwie lubelskim w latach 2011-2022”, „Badanie tajemniczego klienta w certyfikowanych biurach Informacji Turystycznej oraz „Dobre praktyki w działalności E-certyfikowanej Informacji Turystycznej na wybranych przykładach profesjonalistów w Polsce”.

Wicedyrektor Departamentu Planowania i Rozwoju POT Joanna Węglarczyk podsumowała wyniki badań, jakie na zlecenie POT, przeprowadzili w punktach informacji turystycznej ankietarzy. Wypadły one pozytywnie dla każdej kategorii. Badający występujący w roli „tajemniczego

klienta” wysoko ocenili zaangażowanie i merytoryczne przygotowanie pracowników Informacji Turystycznych, szczególnie w bezpośrednim kontakcie. Natomiast badający za pośrednictwem poczty elektronicznej, komunikatora Messengera ujawnili pewne niedociągnięcia, jeżeli chodzi o szybkość i jakość udzielanych odpowiedzi.

W trakcie jubileuszowych obchodów przedstawiciele różnych instytucji podzielnili się przykładami dobrych praktyk, pokazując, jak różnorodne i kreatywne może być wsparcie turystyczne. Prezentacje obejmowały działalność Informacji Turystyczno-Kulturalnej w Jarosławiu, Centrum Bajki w Pacanowie, Halo! Rybnika, Tarnowa Travel i punktu Informacji Turystycznej w Lublinie.

Podsumowując debatę reprezentantów różnych organizacji turystycznych, przeszłość informacji turystycznej w Polsce w 2030 roku została określona jako „niezbędna, inspirująca, aktualna, ciekawa, otwarta i adekwatna do potrzeb turysty”. Pomimo ewolucji narzędzi i technologii, rola informacji turystycznej w nadal inspirującym i wspierającym podróżnych kontekście pozostaje kluczowa.

Pierwszy dzień jubileuszu zakończył się uroczystą galą, na której uhonorowani zostali działacze na rzecz rozwoju Polskiego Systemu Informacji Turystycznej w Polsce.

Drugi dzień rozpoczął się bardzo ciekawym wykładem „Sztuka Podróży w Erze Digital Marketingu: Skuteczne Metody Promocji Kultury i Turystyki”. Następnie uczestnicy zwiedzali Lublin z wykwalifikowanymi przewodnikami, odwiedzając dwa świetne punkty: Lubelski Ośrodek Informacji Turystycznej i Kulturalnej oraz Centrum Inspiracji Turystycznej w Lublinie.

Ostatnie 60 lat przyniosły zmiany w narzędziach przekazywania informacji turystycznej, a pasja podróżowania wciąż rozwija się w sercach ludzi, którzy nadal potrzebują fachowej pomocy, sprawdzonej informacji, a czasem wręcz zaopiekowania się. A nikt nie robi tego lepiej, jak człowiek z pasją pracujący w informacji turystycznej. Pamiętajmy, że sztuczna inteligencja nie zastąpi relacji z drugim człowiekiem!

Anna Chłopecka
Fot. str. 2

Gmina Dukla na podium!!

W Rankingu Złotej Setki Gmin Podkarpacia Gmina Dukla zajęła 2. miejsce w kategorii: Dynamika Wydatków Majątkowych Inwestycyjnych Podkarpackich Gmin w latach 2018 – 2022.

We wtorek 12 grudnia 2023 roku w Sali Kolumnowej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie odbyła się gala XVI. Rankingu Złotej Setki Gmin Podkarpacia. Z gminy Dukla uczestniczyli w niej burmistrz Dukli Andrzej Bytnar, który odebrał dyplom i skarbnik Gminy Dukla Jolanta Bik. Wyniki rankingu zostały opracowane na podstawie rzeczywistych danych statystycznych z podziałem na grupy:

- 16 . gmin miejskich
- 36 . gmin miejsko-wiejskich
- 108. Gmin wiejskich

„Ranking aktywnych gmin” opracował dr Krzysztof Kaszuba i zespół Małopolskiego Instytutu Gospodarczego oraz Polskiego towarzystwa Ekonomicznego przy współpracy kapituły Nowin.

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. str. 11

Jarmark Bożonarodzeniowy

Zakorzenione jest w naszej tradycji, że pojawienie się w miastach świątecznych straganów rozpoczyna okres oczekiwania na Boże Narodzenie. I tak też w Dukli 10 grudnia, jak co roku mieszkańcy naszej gminy spotkali się na Jarmarku Bożonarodzeniowym – jednak nie na dukielskim rynku a w Transgranicznym Centrum Wymanii Kulturalnej.

Bazę jarmarku tradycyjnie stanowiły stoiska handlowe. Panie z Kół Gospodyń Wiejskich sprzedawały świąteczne potrawy i ciasta, a rękodzielnicy wyniki swojej przedświątecznej pracy twórczej. Koło Gospodyń z Myszkowskiego proponowało różnorakie ciasta tortowe, serniki i pierniki, ciasteczka „kocie oczka”, pierogi z kapustą i grzybami. Koło Gospodyń Wiejskich z Teodorówki sianko na stół wigilijny, ciasteczka, pierogi i stroiki. Koło Gospodyń Wiejskich z Nadola na swoim stoisku polecało babeczki maślane i czekoladowe, ciasta, domowy smalczyk, konfitury z żurawiny, miód i stroiki. Koło Gospodyń Wiejskich ze Zboisk przygo-

towało różnorodne ciasta, chleb swojski, pierogi z kapustą, pierogi ruskie, uszka z grzybami, pasztety, klopsy oraz misterne ozdoby zrobione na szydełku, a dla odwiedzających jarmark przygotowały pyszny gorący żurek. Koło Gospodyń z Barwinka nie mogło być ośobiście, ale Anna Fesz wspomogła akcję „Podziel się miłością” swojskimi wspaniałymi wypiekami. Stoiska rękodzielników reprezentowane były przez lokalnych wystawców: bombki metodą decoupage - Ewelina Lenik. Klaudia Majdo - chatki z piernika, bombki piernikowe, ciasteczka piernikowe i ozdoby szydełkowe, Bożena Bilińska - biżuteria i szydełko, Iwona Dereniowska - stroiki z szyszek, ostów i wyroby szydełkowe, Gabriela Frączek - choinki z szyszek, stroiki i ozdoby z makramy. Program jarmarku uświetniły przedszkolaki z naszej gminy. Najmłodszy artyści zaśpiewali kolędy, pastorałki i piosenki świąteczne. Występy trzech grup przedszkolnych nagrodzili brawami rodzice, dziadkowie i pedagodzy, którzy przygotowali ten mini koncert.

Nieodłącznym elementem towarzyszącym jarmarkowi jest wręczenie nagród laureatom konkursu na Najpiękniejszą Szopkę Bożonarodzeniową i stroik świąteczny. W tym roku komisja nagrodziła 46 osób w pięciu kategoriach wiekowych. Nagrody laureatom wręczali dyrektor Ośrodka Kultury Małgorzata Walaszczyk Faryj – i przewodniczący Rady Miejskiej Mariusz Folcik.

Tegoroczna akcja „Podziel się miłością” a dokładnie kwota, którą udało się zebrać 514 zł została przekazana, na rzecz **Antosia Plócienniczaka z Wietrzna**. U Antosia zdiagnozowano wrodzoną chorobę Hirschsprunga i jedyną szansą na powrót do normalnego życia i odzyskania zdrowia jest leczenie w USA. Ze swojej strony życzymy szybkiego powrotu do zdrowia i pełni sprawności.

Dziękujemy, za udział w jarmarku oraz przyłączenie się do bożonarodzeniowej akcji wszystkim darczyńcom: osobom odwiedzającym stoiska, wystawcom i Kółom Gospodyń Wiejskich. Mamy również nadzieję, że w przyszłym roku spotkamy się w jeszcze większym gronie w pięknie zrewitalizowanym centrum miasta.

Norbert Uliasz

Fot. str. 13

Pod patronatem mBanku

„Myślę logicznie działam praktycznie”

24 listopada br. w Szkole Podstawowej w Równem odbył się finał gminnego konkursu matematycznego „**Myślę logicznie działam praktycznie**” pod patronatem **mBanku**.

Konkurs dla klas IV - VI składał z dwóch etapów: eliminacji szkolnych, które przeprowadzili nauczyciele poszczególnych szkół oraz finału gminnego, do którego zostały zakwalifikowane po 3 osoby z każdej szkoły gminy Dukla, w sumie osiem zespołów. W finale uczniowie pracowali zarówno na własny sukces jak i sukces całej drużyny.

Młodzież spotkała się z typowym zastosowaniem matematyki w życiu codziennym oraz wszechstronnym wykorzystaniem jej w świecie pełnym technologii, liczb i kodów. Mieli oni do pokonania stanowiska: kody i szyfry, miary i wagi, zegar i kalendarz, sport i zdrowie oraz zagadki logiczne. Zadania były dopasowane do poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,

k którzy sami musieli dokonywać pomiarów, obliczeń oraz przeliczeń w praktyce. Są to metody typowo praktyczne, a nie podawcze. Pokazują szkołę nowoczesną i praktyczną.

Każdy uczeń biorący udział w finale otrzymał nagrodę rzeczową oraz poczęstunek. Dodatkowo nagrodzeni zostali uczniowie, którzy zajęli miejsca I – III, natomiast szkoły, które zajęły trzy pierwsze miejsca otrzymały pamiątkowe puchary. Wyniki przedstawiają się następująco:

- w rywalizacji szkół:

- I miejsce: SP Równe
- II miejsce: SP Wietrzno
- III miejsce: SP Dukla

- w rywalizacji indywidualnej:

Klasy IV:

- I miejsce: Krzysztof Biliński SP Równe
- II miejsce: Bartłomiej Wołtosz SP Jasionka
- III miejsce: Miłosz Polarczyk SP Wietrzno

Klasy V:

- I miejsce: Hubert Kolasa SP Łęki Dukielskie
- II miejsce: Kacper Szczepanik SP Dukla
- III miejsce: Julia Szpakowska SP Wietrzno

Klasy VI:

- I miejsce: Klaudia Szydło SP Wietrzno
- II miejsce: Hubert Aszklar SP Równe
- III miejsce: Lora Tanka SP Dukla

Organizatorzy:

Anna Słyś, Ewa Wszolek

Fot. str. 24

Betlejemskie Światło Pokoju

W tym roku 21 grudnia Betlejemskie Światło Pokoju z rąk harcerki z Dukli odebrał burmistrz Dukli Andrzej Bytnar.

Od kilku lat tradycją stało się przekazywanie symbolicznego Betlejemskiego Światła Pokoju przez harcerzy 6 DH Iskra z Dukli burmistrzowi Dukli. W tym roku, ze względu na panujące choroby wirusowe jedna harcerka z Dukli z phm Justyną Zimny przekazały światło z kościoła OO. Kapucynów w Krośnie wraz z życzeniami świątecznymi dla burmistrza i mieszkańców gminy Dukla.

Betlejemskie Światło Pokoju to coroczna harcerska akcja przekazywania przed Świętami Bożego Narodzenia symbolicznego ognia, zapalonego w Grocie

Narodzenia Chrystusa w Betlejem. Jest symbolem ciepła, miłości, pokoju i nadziei – tradycyjnie stawiane na wigilijnym stole. Akcje zapoczątkowały w 1986 roku Austriackie Radio i Telewizja w Linzu. Były to działania charytatywne przede wszystkim na rzecz dzieci niepełnosprawnych i osób potrzebujących. Dzięki udziałowi w niej harcerzy i skautów akcja objęła prawie całą Europę. Rokrocznie Światło przywożone jest z Betlejem do Wiednia, gdzie w katedrze przekazywane jest skautom z sąsiednich krajów. Następnie sztafetą trafia do najbardziej odległych zakątków kontynentu.

W Polsce od 1991 roku akcje prowadzą harcerze ze Związku Harcerstwa polskiego. Odbierają Betlejemskie Światło Pokoju od skautów słowackich na łysej Polanie w Tatrach. Po uroczystej mszy św. odprowadzanej w kaplicy Betlejemskiego Światła

Betlejemskie Światło Pokoju

Pokoju, zlokalizowanej na terenie schroniska górskiego ZHP „Głodówka” trafia do wszystkich chorągwi, hufców i drużyn harcerskich, a za ich pośrednictwem do mieszkańców miast i wsi. Betlejemskie Światło Pokoju z rąk harcerzy uroczysto przejmują: prezydent RP, premier, marszałek Sejmu RP i prymas Polski.

Krystyna Boczar-Różewicz

Fot. str. 11

Kolejny nagrobek odnowiony

W 2023 roku wykonano prace konserwatorsko-restauratorskie przy kamiennym nagrobku **Franciszka Jarosza** /nr 6-292/ na cmentarzu komunalnym w Dukli. Nagrobek jest wpisany do rejestru zabytków. Całkowity koszt prac konserwatorskich wyniósł 20 387,25 zł, w tym 17000 zł gmina pozyskała od Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a 3 387,25 zł to wkład własny gminy Dukla. Prace wykonała firma: Dominik Rola Kamieniarstwo Artystyczne „NOWA SZTUKA”.

W 2013 roku gmina Dukla rozpoczęła ratowanie zabytkowych nagrobków przed dalszą degradacją i co roku prace te są kontynuowane. W pierwszej kolejności wybrane zostały do renowacji nagrobki będące w najgorszym stanie technicznym wzdłuż głównej alei prowadzącej do kaplicy cmentarnej oraz usytuowane w tzw. „starej części cmentarza”. Wyremontowano już około 20 nagrobków, w tym najpiękniejsze nagrobki dukielskiej nekro-

polii: Karola Reisa, lekarza mieszkającego i pracującego w Dukli w XIX w, Ludwika Dłużniewskiego powstańca styczniowego z charakterystyczną kolumną i motywem liści laurowych, Anny Horak żony du-

kielskiego lekarza, Kazimierzy z Paluchów Minkusiewiczowej żony rejenta i burmistrza Dukli Floriana Minkusiewicza.

W większości przypadków nikt nie dbał o te groby, rodziny wyjechały z Dukli lub już nie żyją. Odpowiedzialność za ich ochronę spoczywa na nas, mieszkańcach gminy, zwłaszcza, że są to nagrobki osób zasłużonych dla Dukli, pracujących tu lekarzy, burmistrzów i ich rodzin.

Barbara Belczyk

Fot. str. 12

Wyrazy współczucia Rodzinie i Najbliższym z powodu śmierci

śp. Stanisława Jurczyka

Radnego Rady Miejskiej w Dukli
w latach 1998 - 2002

składają
Burmistrz Dukli Andrzej Bytnar
Przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli Mariusz Folcik
Pracownicy Urzędu Miejskiego w Dukli

To już pora na wigilię,

Spektakl Bożonarodzeniowy

„To już pora na wigilię” - pierwszy wers tej pięknej współczesnej kolędy to jednocześnie tytuł tegorocznego bożonarodzeniowego spektaklu. Reżyser koncertu dyrektor Ośrodka Kultury w Dukli Małgorzata Walaszczyk-Faryj razem z zapalcami, aktorami amatorami, przygotowała wyjątkowe, zabawne przedstawienie, którego motywem przewodnim było odzwierciedlenie wydarzeń biblijnych sprzed ponad dwóch tysięcy lat.

Fabula spektaklu została osnuta wokół postaci Heroda i przeciwstawionych mu pasterzy stojących na straży ponadczasowych wartości, a gra aktorska niejednokrotnie zaskakiwała i rozbawiała zgromadzoną publiczność, pozostawiając również miejsce do świątecznej refleksji.

W biblijne role wcielili się członkowie zespołu Szarotka Duklanie: Irena Zima

i Genowefa Sorys - jako aniołowie, Grażyna Gontek, Józefa Fornal i Janina Szwał w tym roku wystąpiły jako pastuszkowie, Irena Belczyk w roli diabła. Członkowie Dukielskiego Uniwersytetu III Wieku wystąpili w rolach: Wacław Dłużniewski jako Józef, Barbara Kiepus - w świetnej kreacji Heroda, Melania Romańczak-Głód społa całość jako narrator opowieści, Krystyna Karnasiewicz wcieliła się w rolę Maryi, Janina i Jan Głodowie oraz Gustaw Podgórski w rolach Trzech Mędrców ze Wschodu. Pracownicy Ośrodka Kultury również stanęli na deskach naszej kameralnej sceny: Barbara Faustus jako służba, a Ilona Paszek jako służba przyboczna Heroda. Oczywiście, nie zabrakło naszej lokalnej kapeli „Duklanie”, w składzie Katarzyna Błaż, Stanisław Kafel, Jakiela Piotr, Jaromir Faustus, i Gabriela Faustus,

która muzyką tworzyła tło i dopełniła całość spektaklu. Odbyło się też tradycyjnie wspólne śpiewanie kolęd wpisujące się w pełen niezwykłości czas oczekiwania na Boże Narodzenie i dzielenie się opłatkiem z burmistrzem Andrzejem Bytnarem. Po spektaklu dyrektor Ośrodka Kultury zaprosiła zebraną publiczność na świąteczny poczęstunek.

W tym roku minęło już 20 lat, jak spotykamy się z mieszkańcami w okresie przygotowań do świąt. Ten piękny Jubileusz odzwierciedla, jak ważny wymiar w naszej kulturze posiadają różnego rodzaju obrzędy wpisujące się w czas świątecznego przeżywania, z których niewątpliwie najwymowniejszym i najpiękniejszym jest tradycja kolędowania. Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w realizację koncertu, a przede wszystkim artystom, którzy wystąpili na scenie. Do zobaczenia w przyszłym roku.

Małgorzata Walaszczyk -Faryj

Fot. str. 2

Gminny konkurs na Najpiękniejszą Szopkę Bożonarodzeniową oraz Stroik Świąteczny rozstrzygnięty

1 grudnia 2023 r. komisja konkursowa w składzie: Aleksandra Żółkoś, Barbara Marchewka i Urszula Łojko-Smogorzewska wyłoniła laureatów XVII Gminnego Konkursu na Najpiękniejszą Szopkę Bożonarodzeniową oraz Stroik Świąteczny. Miejsca i wyróżnienia zostały ogłoszone podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego 10 grudnia br. w Transgranicznym Centrum Wymiany Kulturalnej w Dukli.

SZOPKA BOŻONARODZENIOWA

Kategoria I (KL. I – III)

1. miejsce - Hanna Książkiewicz i Kornelia Puchała – SP Równe
2. miejsce - Liliana Błądek – SP Iwla, Sara, Miłosz Szczurek – SP Dukla
3. miejsce - Antoni Cześniak – SP Łęki Dukielskie
wyróżnienie - Laura Stefanik i Aleksandra Jasińska – SP Równe

Kategoria II (KL. IV – V)

1. miejsce - Weronika Sypień – SP Głojśce
2. miejsce - Julian Klimowicz – SP Dukla
3. miejsce - Nikola Nowak – SP Głojśce
wyróżnienie - Antonina Drajewicz – SP Dukla, Gabriel Haniebnik – SP Wietrzno, Lena Pietruś – SP Głojśce

Kategoria III (KL. VII – VIII)

1. miejsce - Oliwia Bożętka – SP Iwla, Klaudia Szczepanik, Maja Olszyk, Milena Bogaczyk, Wiktoria Patla – SP Równe
2. miejsce - Zuzanna Brożyna – SP Głojśce
3. miejsce - Wiktor Głód – Łęki Dukielskie
wyróżnienie - Patryk Bojda – SP Łęki Dukielskie, Karolina Kasprzyk, Martyna Chłap, Anna Fara – SP Równe, Magdalena Kowalewska – SP Jasionka

Kategoria V (Dorośli)

1. miejsce - Tadeusz Zajac – ŚDS Cergowa op. Kamil Krowicki

Świąteczne warsztaty witrażu Tiffany’ego

Już początkiem grudnia Ośrodek Kultury w Dukli zadbał o wprowadzenie bożonarodzeniowej atmosfery przeprowadzając świąteczne warsztaty „Witrażu Tiffany’ego”. 4 grudnia w Transgranicznym Centrum Wymiany Kulturalnej 17-osobowa grupa chętnych pod okiem instruktora Marty Jędras – animatora kultury, pedagoga, rękodzielnika z firmy DARUMA, poznała ciekawą, jedną z najpopularniejszych technik witrażowych.

Wynaleziona i wprowadzona w XIX wieku przez Louisa Tiffany’ego nowatorska wizja tworzenia trójwymiarowych witraży polega na łączeniu kawałków szkła za pomocą taśmy miedzianej i cyny. Podczas przeprowadzonych warsztatów, każdy uczestnik wykonał autorskiego aniołka. Proces twórczy składał się z kilku etapów. Wcześniej wycięte i wstępnie dopasowane fragmenty szkła zostały wygładzone na szlifierce wodnej, a następnie obklejone cienką taśmą miedzianą. W ostatnim kroku starannie przygotowane elementy zostały połączone za pomocą lutownicy i wypolerowane. Praca wymagała wielkiej precyzji i cierpliwości, a także zaznajomienia się z obsługą specjalistycznych urządzeń.

Warsztaty upłynęły w sympatycznej atmosferze, a powstałe prace z pewnością będą zdobić wnętrza, tworząc świąteczny nastrój.

Katarzyna Błaż

Fot. str. 13

STROIK ŚWIĄTECZNY

Kategoria I (KL. I – III)

1. miejsce - Kinga Głód – SP Łęki Dukielski, Klara Haniebnik – SP Wietrzno
2. miejsce - Igor Zygmunt – SP Wietrzno
3. miejsce - Tymon Kozłowski – SP Łęki Dukielskie
wyróżnienie - Emilia Dziadosz – SP Wietrzno, Leon Ligęza – SP Dukla, Liliana Szyszlak – SP Jasionka

Kategoria II (KL. IV – VI)

1. miejsce - Igor Nowak – SP Głojśce, Olaf Nowak – SP Głojśce
2. miejsce - Filip Chomycz – SP Wietrzno
3. miejsce - Diana Szeliga – SP Wietrzno
wyróżnienie - Julia Zima – SP Wietrzno, Martyna Zych – SP Dukla, Gabriela Albrycht – Równe, Kinga Pietruś – SP Łęki Dukielskie, Julia Belcik – SP Dukla

Kategoria III (KL. VII – VIII)

1. miejsce - Koło techniczne – SP Dukla
2. miejsce - Hubert Szczepanik – SP Wietrzno
3. miejsce - Julia Pietruś – SP Łęki Dukielskie
wyróżnienie - Kacper Olbrycht – SP Wietrzno

Kategoria V (Dorośli)

1. miejsce - Roman Krok – ŚDS Cergowa
2. miejsce - Urszula Korzeń – Łęki Dukielskie
3. miejsce - Halina Goresz – ŚDS Cergowa

Anna Lenkiewicz, fot. str. 13

MIĘDZYGMINNY KONKURS KOŁĘD I PASTORAŁEK

19 stycznia 2024r. godz. 9.00

**Sala kinowo-teatralna Ośrodka Kultury w Dukli
ul. Kościuszki 4**

REGULAMIN:

1. Uczestników konkursu obowiązuje wykonanie jednej tradycyjnej kolędy lub pastorałka.
2. Celem konkursu jest podtrzymywanie i popularyzacja bogatych tradycji narodowych oraz zachowanie od zapomnienia starych kolęd i pastorałek.
3. Do konkursu dopuszcza się wyłącznie solistów i zespoły wokalne z powiatu krośnieńskiego z akompaniamentem (co najmniej 3 wokalistów/wokalistek w jednym zespole), lub podkładem muzycznym (podkłady wyłącznie mp3, na nośniku usb)
4. Każdy uczestnik może wziąć udział tylko w jednej kategorii konkursowej.
5. Warunkiem dopuszczenia do konkursu będzie prawidłowo wypełniona oryginalna karta zgłoszenia oraz zgoda RODO, podpisana przez rodzica lub opiekuna prawnego, dostarczona osobiście lub na email: norbert@dukla.pl (skan lub foto) w terminie **do 15 stycznia 2024r. do godziny 12.00** (tel. 662054407), karty po wyznaczonym terminie nie będą przyjmowane.
6. Kryteria oceny: dobór repertuaru, muzykalność i warunki głosowe wykonawcy oraz ogólny wyraz artystyczny.
7. Kategorie:
 - a) soliści:
 - I kategoria - kl. IV - VI,
 - II kategoria – kl. VII - VIII,
 - III kategoria - szkoły średnie i dorośli
 - b) zespoły wokalne – bez podziału na kategorie wiekowe.
8. Płacówka delegująca może zgłosić maksymalnie dwóch uczestników w każdej kategorii wiekowej.
9. Komisja konkursowa przyzna miejsca, może również przyznać nagrodę GRAND PRIX.
10. Laureaci przeglądu otrzymają nagrody rzeczowe, każdy uczestnik otrzyma pamiątkowy dyplom.
11. Uczestnicy konkursu przyjeżdżają na koszt własny.
12. Uczestnik prezentujący utwór nie może go powtórzyć z poprzedniej edycji !!!
13. Organizator zastrzega sobie prawo do zmiany regulaminu.
14. Wręczenie nagród odbędzie się podczas Uroczystego Koncertu Kolęd w Kościele Parafialnym w Dukli.

przy Szkole Podstawowej w Tylawie

„Marzenia stają się rzeczywistością, a wysiłek przekształca się w triumf”

6 grudnia br. uroczystość została otwarta hala sportowa przy Szkole Podstawowej w Tyławie, na którą z niecierpliwością czekali mieszkańcy. Uroczystości rozpoczęły się od odśpiewania hymnu Polski, przywitania przybyłych gości przez panią dyrektor Elżbietę Kluk i programu artystycznego przygotowanego przez nauczycieli i uczniów ze szkoły w Tyławie. Hala została poświęcona przez ks. proboszcza Janusza Zagóla.

Prace budowlane rozpoczęły się w drugiej połowie 2022 roku, a pozwolenie na użytkowanie uzyskano w sierpniu 2023 roku. **Obiekt kosztował 3 460 700,00 zł,**

z czego 1 228 700,00 zł Gmina pozyskała z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej – Sportowa Polska natomiast pozostała część w wysokości 2 232 000,00 zł pochodzi ze środków własnych Gminy Dukla.

Hala ma bezkolizyjne połączenie z budynkiem szkolnym. Jej wysokość to 7,15m. Łączna powierzchnia użytkowa, która została wyposażona w nowy sprzęt umożliwiający uprawianie popularnych dyscyplin sportowych to 389,77 m². Boisko stanowi 287,38 m², a pozostała część to zaplecze z szatnią, komunikacją, toaletami, pomieszczenia gospodarcze,

magazyny na sprzęt sportowy, a także pokój dla nauczycieli prowadzących zajęcia wychowania fizycznego i pokój pierwszej pomocy. Obiekt przystosowany jest do dla osób niepełnosprawnych. Głównym wykonawcą robót była firma Z.U.P.H HAŻBUD sp. z o.o z Gorlic.

W uroczystości wzięli udział: Andrzej Bytnar - burmistrz Dukli, Jolanta Bik- skarbnik gminy Dukla, Piotr Świderski sekretarz gminy Dukla, Mariusz Folcik - przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli, Stanisław Fundakowski - wicekurator oświaty, dyrektorzy szkół z terenu gminy Dukla, Michał Szopa - dyrektor MOSIR Dukla, Danuta Szczurek - dyrektor ZOPO, Józef Haluch - wykonawca inwestycji, inspektorzy nadzoru, sołtysi z okolicznych miejscowości, Piotr Majkut - prezes PPMD, Stanisław Bauer - prezes OSP Tylawa, nauczyciele i rodzice uczniów ze Szkoły Podstawowej w Tylawie.

Barbara Nowak

Fot. str. 12

Warsztaty kuchni regionalnej w Nadolu

W ramach karpackiej inicjatywy lokalnej pt. „**Szlak Kultury Wołoskiej w pigułce**” Domu Ludowym w Nadolu odbyły się warsztaty kuchni regionalnej.

Po ich zakończeniu zorganizowane zostało spotkanie integracyjne mieszkańców, które z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością. Za przygotowanie inicjatywy odpowiadała Justyna Zimny. Uczestnicy spotkania integracyjnego mogli skosztować dań kuchni regionalnej, w tym wędzonych wędlin i mięs, regionalnych potraw (tj. pierogów z kaszą, kapustą

i śliwkami, karkówki w kapuście, proziaków czy też gołąbków z ziemniakami, tradycyjnego żurku i chleba). Dyskusji było co nie miara, a integracja przeciągała się do późna. Muzykę zapewnił DJ Nuki, w osobie Rafał Wędrychowicz, którego serdecznie polecamy. Wszystkim osobom z KGW serdecznie dziękujemy za pomoc i zaangażowanie w przygotowania,

w szczególności szefowej kuchni: Anecie Krakowskiej oraz jej pomocnikom: Joannie Bik, Magdalenie Czarnik, Klaudii Turek, Grażynie Błażejowskiej, Wiolecie Jakięła, Annie Chłopeckiej, Iwecie Jakubczyk, Urszuli Zimny, Justynie Zimny, Stanisławie Firlej, Waldemarowi Olszewskiemu i Adrianowi Juśkiewiczowi.

Warsztaty i spotkanie było organizowane w ramach Karpackich inicjatyw lokalnych finansowanych ze środków Rządowego Programu Funduszy Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030 za pośrednictwem Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”.

Justyna Zimny

Fot. str. 13

Warsztaty wykonywania świątecznych skrzatów i stroików...

W czasie przedświątecznych przygotowań, gdy powoli już unoszą się zapachy choinki, beztroški, pierniczków i pomarańczy, 8 oraz 15 grudnia w Domu Ludowym w Nowej Wsi odbyły się warsztaty wykonywania świątecznych skrzatów i stroików, które jednocześnie stały się pomostem pomiędzy tradycją a nowoczesnością. Była to doskonała okazja, aby zanurzyć się w atmosferze świąt jeszcze głębiej, ucząc się nowych umiejętności i tworząc coś własnoręcznie. Dziękuję za spędzenie z nami tego przedświątecznego czasu.

W Nowym Roku życzę Państwu dużo zdrowia, pomyślności i spełniania marzeń. Niech nadchodzący czas będzie inspirujący, przyniesie dobro, życzliwość ludzką i do zobaczenia na stowarzyszeniowych ścieżkach...!

Teresa Belcik

Prezes Stowarzyszenia „Razem lepiej”

Fot. str. 24

Budżet gminy Dukla na rok 2024 przyjęty

**Burmistrz Dukli Andrzej Bytnar
prezentuje uchwałę budżetową**

Skarbnik gminy Dukla Jolanta Bik odczytała uchwałę składu orzekającego RIO w Rzeszowie

Przewodniczący Bogusław Karkoszka odczytał opinię Komisji Budżetu i Finansów

Betlejemskie światło pokoju

Od lewej: phm Justyna Zimny, burmistrz Dukli, harcerka z DH Iskra z Betlejemskim Światłem Pokoju

Radni Rady Miejskiej w Dukli głosowali jednomyślnie

Fot. kbr, Piotr Świder

Gmina Dukla na podium!

**Przedstawiciele zwycięskich gmin z województwa podkarpackiego
(pierwszy z lewej burmistrz Dukli Andrzej Bytnar)**

Fot. nowiny.pl

Otwarcie hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Tylawie

Gości przywitała pani dyrektor SP w Tylawie
Elżbieta Kluk

Uczestnicy uroczystości: uczniowie, nauczyciele, goście

Program artystyczny w wykonaniu uczennic szkoły

Oficjalne otwarcie hali stało się faktem

Halę sportową poświęcił ks. proboszcz Janusz Zagóla

Wspólne zdjęcie uczestników uroczystości

Fot. Barbara Pudło

Odnowiony nagrobek

Tablica odnowionego nagrobka z inskrypcją

Kolejny nagrobek odnowiony

Fot. Barbara Belczyk

Warsztaty kuchni regionalnej w Nadolu

Uczestniczki warsztatów kulinarnych w Nadolu podczas zajęć praktycznych, fot. Justyna Zimny

Gminny konkurs na najpiękniejszą szopkę

1. miejsce Olaf Nowak - kat. II
(Stroik Świąteczny)

Fot. Anna Lenkiewicz

Kiermasz Bożonarodzeniowy

Jedno ze stoisk na kiermaszu, fot. [arch. OK w Dukli]

Świąteczne warsztaty witrażu Tiffany`ego

Praca na szlifierce wodnej

Gotowe aniołki

Fot. Katarzyna Błaż

historia kowala, więźnia obozu koncentracyjnego Auschwitz

Zdjęcie Bukowska lata przedwojenne,
źródło: Urząd Gminy w Bukowsku

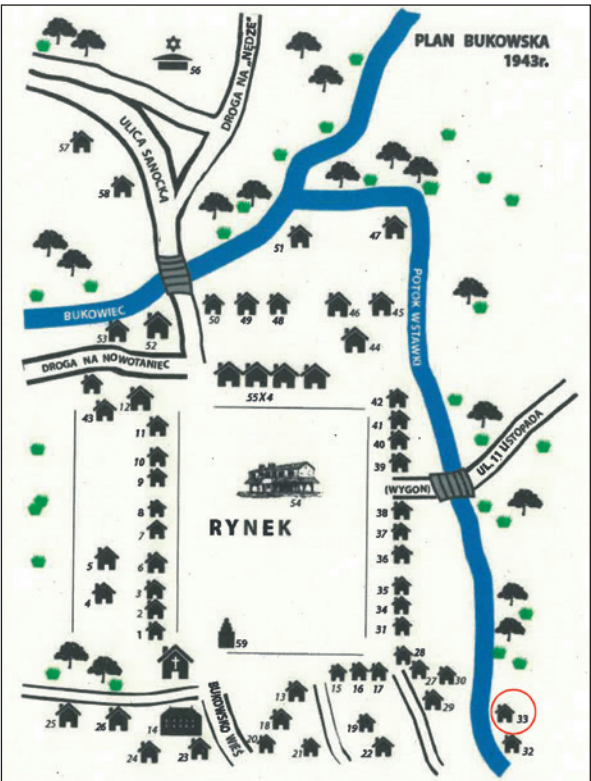
Osoba nierozpoznana, Wojciech Liwacz (ojciec Jana Liwacza),
Stanisław Liwacz (brat Jana Liwacza),:
arch. prywatne wnuka Jana Liwacza Jana s. Kazimierza

*Tablica nagrobna rodziców Jana Liwacza
na cmentarzu komunalnym w Dukli,
fot. Krystyna Boczar-Rózewicz*

*Dom rodzinny Jana Liwacza, obecnie dom pp. Bogaczów,
fot. Krystyna Boczar-Różewicz*

Schemat rynku w Bukowsku z zaznaczoną kuźnią Jana Liwacza nr 33, źródło: arch. prywatne Henryka Radożyckiego

Jubileusz Bieszczadzkiego Parku Narodowego

Na Złote Gody życzę Wam Kochani
Aby Park Bieszczadzki ze swymi dobrami
Był ostoją zwierza nie tylko grubego
A pięknem zachwycał turystę każdego
Święto półwieczne bieszczadzkiej przyrody
Która z cudów natury słynie
W tej przygranicznej wspaniałej krainie
Gdzie żubr, niedzwiedź, wilk z herbowym
rysiem grasuje
A dyrektor Rysiek ich nadzoruje.

Jubileusz to czas wspomnień a mamy co wspominać, bo wszystkie zajęcia terenowe prowadzone dla nauczycieli i uczniów pozwoliły wykorzystać i wzbogacić wiedzę zdobytą w praktyce. Przyroda bieszczadzka jest wspaniałą bazą naukową wykorzystywaną przez pracowników BdPN, dzięki którym mogliśmy zgłębiać jej tajniki. Ciężko wybrać chwile które były najlepsze –bo wszystkie były super.

Panie; Grażynka, Basia, Beata, Maria i Madzia tworzyły miłą sympatyczną atmosferę rodzinną pod nadzorem szefów Wojomira Wojciechowskiego, Tomasza Winnickiego i obecnego Ryszarda Prędkiego. Przesympatyczny śp. Adaś Leń uatrakcyjniał atmosferę naukową swoistym humorem, a w jego wykonaniu gulasz w Suchych Rzekach był rozkoszą dla podniebienia. Cezary nauczył nas wierzyć w swoje zdolności do fotografowania, twierdząc że jeśli nam się zdjęcie podoba to dobrze i tego się trzymam.

Maria Walczak

*Niechaj Nowy Rok przyniesie obfitości pełen wór,
a piękne widoki niechaj płyną z naszych gór.
Dla wszystkich miłośników naszych szlaków turystycznych
i Redakcji Dukla.pl z najlepszymi życzeniami i podziękowaniami*
uczestnicy Głównego Szlaku Beskidzkiego

Jan Liwacz – człowiek niepokorny

Historia kowala, więźnia obozu koncentracyjnego Auschwitz

Genealogia. Młode i średnie lata – Dukla i Bukowsko cz. 1.

Jan Liwacz urodził się 5 października 1898 roku w Nadolu koło Dukli jako najstarszy syn Wojciecha Liwacza i Marianny (Marii) Liwacz z domu Moskał. Miał brata Stanisława, urodzonego 4 maja 1904 roku oraz dwie siostry: Zofię, urodzoną 1 kwietnia 1907 roku i Annę, urodzoną 25 maja 1911 roku.

Rodzice Jana mieszkali w Nadolu, w budynku o numerze 13. Byli rolnikami. Ojciec zajmował się również kowalstwem, co potwierdza wpis z datą 22 lipca 1921 r. tomie pierwszym Księgi Mistrzów Cechu Rzemieślniczego Zbiorowego w Dukli z lat 1920-1939. Przy nazwisku Wojciecha Liwacza znajduje się data urodzenia, miejsce urodzenia i rodzaj prowadzonej działalności: 9.04.1873 r., Nadole, zakład ślusarsko-kowalski w Nadolu. Otrzymał również kartę rzemieślniczą nr 7754, wydaną przez Starostwo Powiatowe w Krośnie, (podst. prawna art. 147 Ustawy przemysłowej). Wpisano tam również trzech uczniów z datami terminowania:

1. Adam Paszek – 1919–13 marca 1921
(3 lata)
2. Jan Gaber – 13 sierpnia 1922
3. Teodor Pe...lw (nazwisko nieczytelne)
– 13 sierpnia 1922.

Jan Liwacz ukończył 5-klasową szkołę w Dukli. Był dobrym uczniem, szczególnie w pierwszych latach nauki, o czym świadczą oceny na świadectwach szkolnych.

Pod koniec XIX wieku Nadole liczyło 65 domów i 414 mieszkańców, w tym 195 mężczyzn i 219 kobiet. 413 z nich było wyznania rzymskokatolickiego i jedna wyznania greckokatolickiego. Od początku XIX wieku miejscowość należała do rodziny Męcińskich, a na przełomie XIX i XX wieku właścicielem Nadola był hr. Adam Męciński.

Dom rodzinny Jana Liwacza przetrwał do dzisiaj, mieści się obecnie pod numerem 14. Został wyremontowany i rozbudowany przez rodzinę Zofii Czarnik z domu Liwacz, starszej siostry Jana. Mieszkała w nim również siostra Anna, która pozostała w stanie panieńskim. Zamieszkuje go obecnie wnuczka Zofii, Wiesława Bogacz z domu Czarnik z rodziną.

Oprócz rolnictwa, ojciec i stryj Jana Liwacza zajmowali się kowalstwem. Wy-

1898.		Nomen	Religio		Sexus		PARENTES		PATRINI et eorum CONDITIO
Mensis	Numerus		Catholica	Aut alia	Puer	Fuella	Legitimi	Illegitimi	
Na- tus	Bapti- salus	Do- mus					PATER	MATER	
							Thori		
5. 9. Octobris	13.	JOHANNES I. Hidorice Xaverii missionariorum 3.02.73. u. 1156 Baptisma: Eledora No. 966. 4753 26. 11. 1898 Festum: Helene	1.	1.	1.	1.	adulterus Zwirack fil. Joannis et Theae Bogach pater fori 94.1872. cop. 1897.	Mariam p. l. Thomas Moshel et Magn. Eduard Alorger 304.1871 cop. 1897.	Alexander Kroverich agr. Rosalia uxor Joannis Cruta

Skan z księgi metrykalnej Parafii Rzymskokatolickiej w Dukli, źródło – Archiwum Państwowe w Rzeszowie O/Sanok

konnywali wiele prac na zlecenie Adama hr. Męcińskiego, gwardiana klasztoru OO. Bernardynów, a także dukielskich mieszczan. Kuli chłopskie konie i wykonywali części do wozów konnych. Wnuczka Zofii, Wiesława, pamięta, że przy pracach w obejściu domu, kiedy była małą dziewczynką, znajdowano mnóstwo podków i innych wyrobów kowalskich w miejscu, gdzie stała kuźnia. Mama i ciotki nieraz rozmawiały o uczniach dziadka Wojciecha, którzy uczyli się u niego kowalskiego fachu i mieszkali także w domu Liwaczów. Ojciec Jana zmarł w czasie okupacji niemieckiej, 6 marca 1942 roku, a matka po wojnie, 21 kwietnia 1951 roku. Kowalstwem zajmował się również Stanisław, młodszy brat Jana. Do dzisiaj zachowały się prace Wojciecha i Stanisława, np. główna brama wejściowa na cmentarz komunalny w Dukli czy balustrady ozdobne do balkonów w kamienicy pp. Lisów przy ul. Żwirki i Wigury. Z pewnością kowalskiego fachu uczył ojciec i Jana, który jednak poróżnił się z nim i opuścił dom rodzinny, kiedy miał 14 lat, czyli około 1912 roku. Co działo się z Janem przez kolejne lata nie wiemy dokładnie. Niepisane i niesprawdzone źródła podają, że pracował u innych wiejskich kowali, aby zarobić na życie, tam też szkolił swoją profesję. Jak okazało się później, ślusarstwo i kowalstwo było jego wielkim powołaniem, a nawet uratowało mu życie.

Od 1922 roku Jan pracował jako górnik w Kopalni Nafty „Janina” w Woli Jaworowej niedaleko Bukowska w powiecie sanockim. Wstąpił wówczas do Polskiej

Partii Socjalistycznej i w Komitecie miejscowym PPS Wola Jaworowa pełnił funkcję sekretarza (przewodniczącym był wówczas Józef Trzaskoś). W 1923 roku miejscowa komórka PPS poparła strajkujących robotników rolnych w powiecie krakowskim, ogłaszając w kopalni strajk solidarnościowy. W odwecie Dyrekcja Kopalni zwolniła całą załogę. Jan Liwacz już nigdy w tej kopalni nie został zatrudniony. Szukał pracy w innych kopalniach w powiecie sanockim, krośnieńskim, borysławskim, lecz bezskutecznie. Został potraktowany jako wywrotowiec. Wydzierżawił więc w Bukowsku kuźnię, w której pracował. W mieście było w tym czasie trzech kowali. Jan prowadził warsztat stolarsko-kowalski, specjalizował się między innymi w wykonywaniu artykułów artystycznych. Potwierdza to krewna żony Jana Liwacza, Stefani – Teresa Płonka z domu Pietrzycka.

Pod koniec XIX wieku w Bukowsku znajdowało się wiele okazałych domów drewnianych i murowanych, krytych blachą lub papą. Centralną część miasteczka stanowił rynek, na którym skupiało się życie handlowe. Miał on typowy dla galicyjskich miejscowości kwadratowy kształt. Z trzech stron przylegały do niego kamieniczki ze sklepami od frontu. W południowo-zachodnim rogu, na podwyższonym placu, wznosił się kościół. Otoczony był murem, ograniczającym przestrzeń wokół świątyni, gdzie odbywały się procesje. Na tym samym poziomie wzniesiona była dzwonnica. W sąsiedztwie kościoła znajdował

ciąg dalszy na str. 18 ►

Sukcesy Dukielskiego Klubu Kyokushin Hajime

Kolejne ogromne sukcesy naszego klubu podczas **IKO WAR-SAW OPEN**. Na 36 klubów biorących udział zajęliśmy 9-te miejsce drużynowo. W turnieju uczestniczyło 311 zawodników z całej Polski, w tym 9-iu z dukielskiego klubu zdobywając 3 złote medale, 1 srebrny i 3 brązowe.

Wiktoria Bilska – 1 miejsce w kata

Patrycja Brej – 1 miejsce w kata i 3 miejsce w kumite

Ewa Szuber – 1 miejsce w kumite i 2 miejsce w kata

Amelia Kucharska – 3 miejsce w kumite

Wiktoria Najfeld – 3 miejsce w kata

Ciężka praca w czasie treningów przynosi efekty. Dziękuję rodzicom za współpracę i organizatorom Turnieju. OSU !!!

red

Fot. str. 23

XIII Mikołajkowym Turnieju Karate Kyokushin w Łabuńkach

Wspaniałe zakończenie roku. Sukcesy klubu na **XIII Mikołajkowym Turnieju Karate Kyokushin w Łabuńkach**. Klub reprezentowało czterech zawodników pod opieką Sensei Adam Buczyńskiego zdobywając 7 pucharów.

Ewa Szuber – I miejsce w kategorii Kata i I miejsce w kategorii Kumite

Kamil Szuber – II miejsce w kategorii Kumite i III miejsce w kategorii Kata

Tymoteusz Walczak – II miejsce w kategorii Kata i II miejsce w kategorii Kumite

Hubert Kolasa – III miejsce w kategorii Kumite.

Wszystkim serdecznie gratulujemy, rodzicom dziękujemy za wsparcie, czujność i obecność. Sensei Adamowi za niezawodność i wielką precyzję. OSU!!!

red, fot. str. 23

Festiwal rocznika 2017

Chłopcy z grupy U-7 udali się do Zagórza. Tym razem wystawiliśmy dwa zespoły dlatego każdy z chłopców miał okazję do zaprezentowania swoich umiejętności. Nasi zawodnicy pokazali się z dobrej strony pokazując dobrą grę, strzelając dużo bramek i grając ciekawe pojedynki 1×1.

Kadra naszego zespołu :

Chłopecki Henryk, Borek Michał, Szyszlak Jakub, Rysz Michał, Oźga Michał, Matura Franciszek, Sydor Filip, Niziołek Antoni, Niziołek Kuba, Kozicki Antoni, Torba Adam, Makoś Martin, Leńczyk Szymon, Ukleja Krystian, Pasterczyk Szymon

Brawa dla naszych chłopców!!!

Piotr Drozd

II etap rozgrywek Podkarpackiej Ligi Młodziczek

Dzisiaj nasze siatkarki rozpoczęły II etap rozgrywek **Podkarpackiej Ligi Młodziczek**. 12 zespołów na podstawie wyników I rundy zostało podzielonych na cztery Ligi. Rywalizację rozpoczęliśmy w II lidze. Na pierwszy turniej pojechaliśmy do Rzeszowa. W pierwszym meczu z gospodarzem – V LO Rzeszów. Początek spotkania nie należał do najłatwiejszych, ale z każdą piłką nasza gra wyglądała tylko lepiej. Po dobrej końcówce seta wygrywamy 25:22. Drugi set to pełna dominacja na parkiecie. Wygrywamy wysoko 25:10 i cały mecz 2:0. W drugim meczu naszymi rywalkami były siatkarki KPS Nowa Dęba. Tutaj przebieg spotkania był odwrotny wobec tego co działo się w pierwszym meczu. W pierwszym secie bardzo szybko zbudowaliśmy przewagę, którą pewnie trzymaliśmy do końca, wygrywając 25:15. Drugi set bardzo słaby w naszym wykonaniu. Mnóstwo błędów. Gdy wydawało się, że konieczny będzie tie-break przy stanie 23:16 dla naszych rywelek w pole zagrywki weszła Magdalena Piróg. Jej kapitalna zagrywka doprowadziła najpierw do remisu a później dała nam zwycięstwo 25:23!!! Wygrywamy z Nową Dębą 2:0. Dwa zwycięstwa dają nam awans do I Ligi. Brawo dla zawodniczek!!!

Brawa należą się: Magdalenie Piróg, Urszuli Jakiela, Klaudii Baluta, Lenie Gulba, Zofii Szmyd, Zuzannie Maślanka, Emilii Bik, Karolinie Szczepanik, Indze Gumienny i dzisiejszej solenizantce Michalinie Fornal.

Damian Leśniak

Fot. str. 23

Mikołajkowy prezent dla siatkarek z Dukli

15 grudnia br. wszystkie siatkarki trenujące w naszej sekcji udały się do Rzeszowa, by zrealizować swój “Mikołajkowy prezent”. W samo południe ponad 50 zawodniczek rozpoczęło podróż do Rzeszowa. Pierwszy przystanek to park trampolin. Oprócz trampolin wiele innych atrakcji. Zabawa przednia. Uśmiechy nie znikwały z twarzy dziewcząt. Po sporym wysiłku przyszedł czas na pyszną pizzę. Ale główny punkt naszej wycieczki zostawiliśmy na koniec. **Mecz siatkarskiej Tauron Ligi Kobiet PGE Rysice Rzeszów – Pałac Bydgoszcz**. Wszyscy mocno kibicowali drużynie z Rzeszowa, która ostatecznie wygrała 3:0. Po meczu Rysice w najlepszy możliwy sposób odwzajemniły się za doping i bardzo chętnie rozdawały autografy oraz wykonywały pamiątkowe zdjęcia. Pełni energii wróciliśmy do Dukli. Miejemy nadzieję, że z taką energią, zapałem dziewczyny przystąpią teraz do treningów, bo być może za kilka lat to je będziemy oglądać na pakietach najwyższej siatkarskiej ligi w Polsce. A przykład do naśladowania mają wybitny w osobie Magdaleny Jurczyk, pochodzącej z Cergowej reprezentantki Polski i podstawowej środkowej zespołu z Rzeszowa.

Krzysztof Belczyk

Fot. str. 23

Zawodnicy sekcji rowerowej MTB MOSiR Dukla na zgrupowaniu kadry wojewódzkiej w Czarnorzekach

Zawodnicy sekcji rowerowej MTB MOSiR Dukla na zgrupowaniu kadry wojewódzkiej w Czarnorzekach, które trwało od piątku do niedzieli w ramach szkolenia przygotowawczego do sezonu 2024. Zawodnicy MTB MOSiR Dukla trenowali wraz z zawodnikami Rzeszowskiej Akademii Kolarskiej. Przygotowania prowadzili trenerzy kadry wojewódzkiej. Treningi między innymi odbywały się na trasie do uprawiania narciarstwa biegowego stylem klasycznym.

red

Festiwale rocznika 2016 i 2017

W sobotę chłopcy z rocznika **2016** udali się na halę sportową do Zagórza by rywalizować w festiwalu organizowanym przez Kolejarz Zagórz. Oczywiście nie było klasyfikacji dlatego turniej rozgrywany był pod kątem szkoleniowym. A chłopcy rywalizowali z drużynami Ekoball Sanok, Kolejarz Zagórz, Otryt Lutowiska i Orzelki Brzozów.

Kadra:

Szyndak Szymon, Reczkowaki Rafał, Szwast Adam, Kuc Franciszek, Smolak Wiktor, Ukleja Krystian, Szczurek Adrian, Janas Miłosz, Rajchel Nikodem

Rocznik **2017** rywalizował na festiwalu organizowanym przez AP Wiki Sanok.

Bardzo fajna formuła gry z bandami, długi czas gry oraz rywalizacja z mocnymi zespołami sprawiły, że był to bardzo wartościowy wyjazd. A chłopcy rywalizowali z drużynami Resovia Rzeszów, Duma Przemyśla, Vivio Krosno, Czarni Jasło, AP Wiki Sanok, MKS Ustrzyki Dolne

Kadra:

Szyszlak Jakub, Sydor Filip, Oźga Michał, Leńczyk Szymon, Frydrych Konrad, Makoś Martin, Szyszlak Maciej, Matura Franciszek, Borek Michał, Szymon Pasterczyk

Piotr Drozd

Fot. str. 23

Drużynowy Puchar Podkarpacia w Szachach 2023

W hali sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Dukli odbyły się rozgrywki Drużynowego Pucharu Podkarpacia w Szachach Szybkich Seniorów i Juniorów. Seniorzy zawody rozegrali systemem kołowym na dystansie 7 rund. Juniorzy natomiast systemem szwajcarskim na dystansie 9 rund.

Pierwsze miejsca (seniorzy) na szachownicach zajęli:

Szachownica 1: Piotr Sygulski – MKSz Gryf Dębica.

Szachownica 2: Maksymilian Lis – MKSz Gryf Dębica.

Szachownica 3: Krzysztof Mastej – KKSz Urania Krosno.

Szachownica 4: Sylwia Polak – TC Szach I Mielec.

Pierwsze miejsca (juniorzy) na szachownicach zajęli:

Szachownica 1: Julian Semenowicz – KS Czarny Koń Rogi.

Szachownica 2: Marcin Penar – GKSz Kornuty Gorlice.

Szachownica 3: Marcin Schiller – GKSz Kornuty Gorlice.

Szachownica 4: Daria Kretowicz – GKSz Kornuty Gorlice.

Pełne wyniki: Puchar Podkarpacia_2023_zak

W zawodach wzięło udział 115 zawodników.

Serdecznie dziękujemy za pomoc w organizacji zawodów dyrektorowi panu Michałowi Szopie i wszystkim pracownikom MOSiR-u.

Jerzy Gunia, fot. str. 23

Trening na trasie biegowej w Czarnorzekach

Mikołajki Sekcji Piłki Nożnej

Chłopcy z najmłodszych roczników naszej sekcji wybrali się na wycieczkę mikołajkową do Sanoka. Najpierw korzystali z wodnych atrakcji na sanockim basenie, a następnie udali się do restauracji Wiki Sanok, gdzie czekała na nich rywalizacja w kręgle oraz mały poczęstunek.

Naszych najmłodszych piłkarzy odwiedził również Mikołaj i obwarował workami z prezentami.

Piotr Drozd

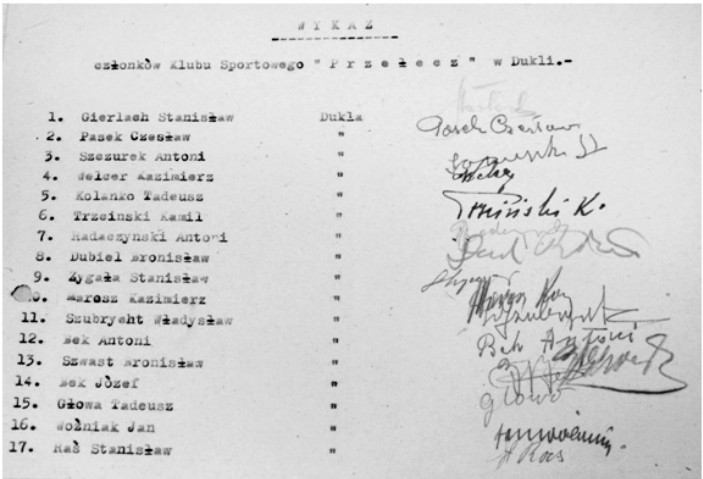
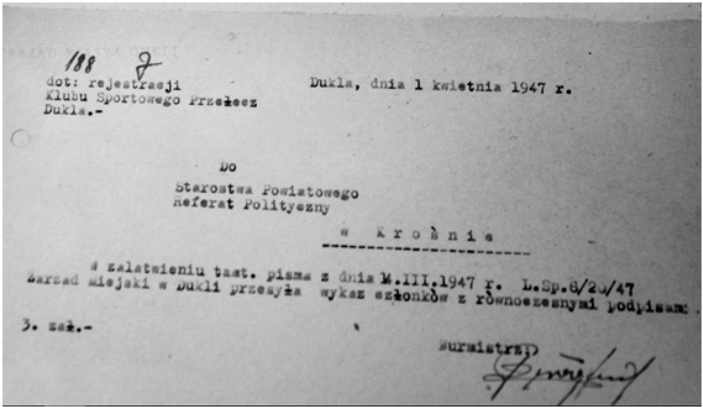

Najmłodszych piłkarzy MOSiR Dukla odwiedził Mikołaj

Kalendarium zdarzeń różnych

Z Dukli i okolic

Dukla, 1 kwietnia 1947 roku. (Dot.: rejestracji Klubu Sportowego Przełęcz Dukla). Do Starostwa Powiatowego Referat Polityczny w Krośnie. W załatwieniu tamt. pisma z dnia 14.III.1947 r. L.Sp.6/20/47 Zarząd Miejski w Dukli przesyła wykaz członków z równoczesnymi podpisami. Burmistrz: Piróg Józef.

Archiwum Państwowe w Rzeszowie o/w Sanoku

Dukla, 15 sierpnia 1947 roku. (Protokół z organizacyjnego Zebrania Ochotniczej Straży Pożarnej w Dukli odbytego dnia 15.8.47 w sali Rady Miejskiej w Dukli o godz. 15-tej, według następującego porządku obrad): 1. Zagajenie. 2. Wpisy na członków. 3. Wybór Prezesa, Naczelnika i całego Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 4. Ustalenie składki członk. 5. Wolne wnioski. Zebranie zagał ob. Piróg Józef który jako Burmistrz przedstawił zebrany potrzebę zorganizowania Och. Str. Poż. w miejscowości Dukli. Po wysłuchaniu przemówienia zebrani wyrazili zgodę, przystąpiono do wpisywania się na członków których to liczba wynosi 25, następnie przystąpiono do wyborów z pkt. 3. Wybrano za pomocą głosowania jawnego:

1. Prezesa Och. Str. Poż. ob. Piróg Józef,
2. Naczelnika Och. Str. Poż. ob. Rząca Tadeusz,
3. Zast. Naczelnika Och. Str. Poż. ob. Raś Stanisław.

Do Zarządu weszli: Penar Józef, Szczurek Antoni, Wielgosz Wojciech, Borek Jan. Do Komisji Rewizyjnej weszli: Braja Józef, Twardowski Zygmunt, Szczurek Stanisław. Na zastępców: Malinowski Ant., Drozd Karol.

Następnie ustalono składki człon. w wysokości 100 zł rocznie. Program zebrania został wyczerpany, a głosu nikt nie zabrał, nowo wybrany Prezes podziękował zebrany i zebranie rozwiązał. Na tem protokół zakończono i podpisano. *Podpisy: Sekretarza, Członków Zarz., Prezesa.*
Archiwum Państwowe w Rzeszowie o/w Sanoku

Fragment księżki Jacka i Joanny Koszczan: „Kalendarium zdarzeń różnych z Dukli i okolic znalezionych w prasie codziennej i innych dokumentach w latach 1940-1990” Zachowano oryginalną pisownię.

Jan Liwacz - człowiek niepokorny

► [dokończenie ze str. 15](#)

się dwupiętrowy budynek szkoły – na początku trzy-, a później czteroklasowej; natomiast poniżej świątyni – pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego. W Bukowsku znajdował się Sąd Grodzki, w budynku, w którym mieścił się areszt oraz urząd pocztowy. W sądzie pracowało dwóch sędziów: Kochański i Sokołowski, a później Turek i Pokorski. Były tu cztery kancelarie adwokackie i notariusz. Na rynku i sąsiednim placu przed szkołą w dni targowe (czwartki) odbywał się handel produktami rzemieślniczymi i rolniczymi, a na placu, zwanym targowicą, handel bydłem. Bowiem 67% mieszkańców miasteczka stanowili rolnicy. Bogaci i średniozamożni chłopcy liczyli zaledwie 5% społeczeństwa, przeważała biedota. Źródłem uzupełniającym ich dochody, a dla niektórych jedynym źródłem utrzymania, była praca najemna w pobliskim dworze, u Żydów lub u innych mieszczan. Za pracę otrzymywali niskie wynagrodzenie, bo bezrobocie sprzyjało wyzyskowi. Część mieszkańców zajmowała się rzemiosłem: kowalstwem, krawiectwem, szewstwem. Prowadzili piekarnie, warsztaty stolarskie, była także apteka. Około 30% mieszkańców Bukowska stanowili Żydzi, którzy zajmowali się przede wszystkim handlem. Stosunki między Żydami a Polakami układały się w Bukowsku dobrze. Żydzi byli głównymi nabywcami płodów rolnych od polskich chłopów, a w zamian mogli od nich zakupić różne niezbędne artykuły potrzebne na co dzień do prowadzenia gospodarstwa. cdn.

Krystyna Boczar-Różewicz

Fot. str. 14

Fragment księżki Krystyny Boczar-Różewicz pt.: „Jan Liwacz – człowiek niepokorny, historia kowala, więźnia obozu koncentracyjnego Auschwitz”, która ukaże się w styczniu 2024 roku. Książka ukazuje się w 125. rocznicę urodzin Jana Liwacza. Celem publikacji jest zachowanie pamięci o kowalu z Nadola. Człowieku odważnym i zdolnym, któremu współwięźniowie wystawili piękne świadectwo, bowiem w czasach i miejscu, w którym spędził przymusowo ponad 5 lat, starał się pomagać innym współwięźniom, często narażając nawet życie.

OGŁOSZENIA PRZETARGI UCHWAŁY

Burmistrz Dukli działając na podstawie art.38 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r, poz. 344 ze zmianami), § 3 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz.1490) o g ł a s z a

przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność mienia komunalnego Gminy Dukla:

- **działka nr 2942 o powierzchni 0,04 ha, położona w Teodorówce**, objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00064052/8, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „RM1”- teren zabudowy zagrodowej- ok. 86%, „16.19 RM”- teren zabudowy zagrodowej- ok. 14%. Działka leży na obrzeżu zabudowy zagrodowej, posiada bardzo wąski kształt zbliżony do trapezu. Do działki brak jest prawnie wydzielonej drogi dojazdowej. Nieruchomość jest wolna od obciążeń i zobowiązań.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r., poz. 344 ze zmianami) upłynął dnia 6 grudnia 2023 r.

Cena wywoławcza wynosi 4 100,00 zł (netto)

wadium na w/w nieruchomość wynosi - 500,00 zł.

Do części kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązujący podatek VAT od towarów i usług.

- **działka nr 355/2 o powierzchni 0,2974 ha, położona w Dukli**, objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00063306/7 zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „R/ZL-2”- teren rolny z możliwością zalesienia. Obszar znajduje się w strefie potencjalnego zagrożenia osuwiskami. Działka położona jest na obrzeżu Dukli, na stromym stoku. Do działki brak jest prawnie wydzielonej drogi dojazdowej. Nieruchomość jest wolna od obciążeń i zobowiązań.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r., poz. 344 ze zmianami) upłynął dnia 6 grudnia 2023 r.

Cena wywoławcza wynosi 14 700,00 zł (brutto)

wadium na w/w nieruchomość wynosi - 1500,00 zł.

Kwota zwolniona jest z podatku VAT od towarów i usług.

- **działka nr 6/226 o powierzchni 0,0867 ha, położona w Dukli** objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00085856/7, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „MN/U-1”- teren zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Działka położona jest na obrzeżu zabudowy miejskiej, w sąsiedztwie ulicy Kopernika i terenów rolnych. Nieruchomość jest wolna od obciążeń.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r., poz. 344 ze zmianami) upłynął dnia 6 grudnia 2023 r.

Cena wywoławcza wynosi 42 600,00 zł (wartość netto)

wadium na w/w nieruchomość wynosi - 4 300,00 zł.

Do kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązujący podatek VAT od towarów i usług.

- **działka nr 6/227 o powierzchni 0,0784 ha, położona w Dukli** objęta Księgą Wieczystą nr KS1K/00085856/7, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położona jest w terenie oznaczonym symbolem „MN/U-1”- teren zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Działka położona jest na obrzeżu zabudowy miejskiej, w sąsiedztwie ulicy Kopernika i terenów rolnych. Nieruchomość jest wolna od obciążeń.

Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r., poz. 344 ze zmianami) upłynął dnia 6 grudnia 2023 r.

Cena wywoławcza wynosi 38 500,00 zł (wartość netto)

wadium na w/w nieruchomość wynosi - 4 000,00 zł.

Do kwoty ustalonej w przetargu doliczony zostanie obowiązujący podatek VAT od towarów i usług.

Przetarg odbędzie się dnia 24 stycznia 2024 r. o godz. 9⁰⁰ w pok. Nr 304 znajdującym się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Dukli. W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i osoby prawne, jeżeli wpłacą wadium w określonej wyżej wysokości.

Wadium w pieniądzu należy wpłacić do dnia 18 stycznia 2024 r. - na konto nr: 13 1130 1105 0005 2141 2520 0038 Bank Gospodarstwa Krajowego. Za dzień wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków na konto Gminy Dukla.

Przy wpłacie wadium należy podać numery i położenie nieruchomości.

Wpłacone wadium zostanie:

- zaliczone na poczet ceny nabycia, jeżeli osoba wpłacająca wadium wygra przetarg

- zwrócone, jeżeli osoba wpłacająca wadium nie wygra przetargu w terminie 3 dni po zamknięciu przetargu.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest okazanie komisji przetargowej:

- w przypadku osób fizycznych - dowód tożsamości

- w przypadku osób prawnych - aktualny wypis z rejestru właściwy dla danego podmiotu, pełnomocnictwo, dowody tożsamości osób reprezentujących dany podmiot.

Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli chociaż jeden uczestnik przetargu zaoferował co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej.

W przypadku, gdy nabywcą nieruchomości ustalony zostanie cudzoziemiec w rozumieniu ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 2278 z póź.zm.), do zawarcia umowy notarialnej sprzedaży nieruchomości nabywca winien przedłożyć zezwolenie, jeżeli uzyskanie zezwolenia wynika z przepisów cytowanej wyżej ustawy.

Jednocześnie informuję, że nie przystąpienie do zawarcia umowy notarialnej w ustalonym terminie powoduje przepadek wpłaconego wadium.

Nabywca przy spisywaniu notarialnej umowy kupna- sprzedaży winien liczyć się ze skutkami art. 37 a (prawo pierwokupu) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r., poz. 6 z póź.zm.).

Burmistrz Dukli zastrzega sobie prawo odwołania przetargu z uzasadnionych przyczyn.

Wszelkie koszty związane z nabyciem nieruchomości ponosi nabywca.

Szczegółowe informacje odnośnie w/w nieruchomości można uzyskać w pok. nr 106 Urzędu Miejskiego w Dukli lub pod nr telefonu (13) 432 91 13.

Czy pracownik może wypowiedzieć umowę o pracę za pośrednictwem e-maila?

Zgodnie z 30 § 3 ustawy - Kodeks pracy, oświadczenie każdej ze stron o wypowiedzeniu lub rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinno nastąpić na piśmie. Jednocześnie przepis ten nie zastrzega rygoru bezskuteczności albo nieważności wypowiedzenia złożonego przez pracownika bez zachowania formy pisemnej, co ma miejsce w razie przesłania oświadczenia o wypowiedzeniu e-mailem bez podpisu odręcznego lub kwalifikowanego.

Pracownik może więc złożyć oświadczenie o wypowiedzeniu lub rozwiązaniu umowy bez wypowiedzenia ustnie lub w inny sposób, np. drogą elektroniczną. W jego interesie leży jedynie złożenie oświadczeń w taki sposób, aby był w stanie to udowodnić. Jest to konieczne dla obrony przed działaniem pracodawcy opartym na zarzucie bezprawnego zaprzestania przez pracownika wykonywania pracy po upływie okresu wypowiedzenia lub po rozwiązaniu umowy bez wypowiedzenia.

W doktrynie podkreśla się, że pominięcie pisemnej formy wypowiedzenia przez pracownika nie jest wyraźnie sankcjonowane, co prowadzi do wniosku, że w odniesieniu do niego mamy do czynienia z wymogiem o charakterze instrukcyjnym. Także w orzecznictwie wskazuje się, że wypowiedzenie umowy o pracę może zostać złożone nawet w dorozumiany sposób. Oświadczenie woli wyrażone w postaci elektronicznej jest złożone innej osobie z chwilą, gdy wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby osoba ta mogła zapoznać się z jego treścią. W związku z tym wypowiedzenie umowy o pracę przesłane przez pracownika e-mailem jest skuteczne oraz wiąże pracodawcę pomimo niedochowania pisemnej formy.

Natalia Belcik
Radca prawny

W pasiece

Podkarpackie i lubelskie przepszczelone

Na początku roku, kiedy mija połowa zimy, przychodzi czas na pewne refleksje. W Polsce ocenia się, że w roku 2023 ilość rodzin pszczelich oscylowała w okolicy 2 milionów. Jeżeli weźmiemy czyste dane statystyczne to wyjdzie nam, że Polska jest niedopszczelona w ilości o około 6 ml rodzin pszczelich. Wniosek, który podałem jest czysto matematyczny. W odniesieniu praktycznym jest nawet błędny. Gdyż co najmniej w trzech województwach występuje zjawisko przepszczelenia. Najwięcej zarejestrowanych rodzin pszczelich jest w województwie lubelskim, a nasze województwo zajmuje drugie miejsce. Na podkarpaciu zaczyna brakować miejsca, gdzie można spokojnie postawić pasiekę nie wchodząc w „konflikt” z innym pszczelarzem. Żeby rodzina pszczela mogła spokojnie funkcjonować potrzeba bazy pożytkowej, która zapewni 100 kg pożywienia na rok. Czy to dużo, czy mało? Każdy pszczelarz chciałby mieć taką ilość miodu. Jednak z podanej wyżej ilości pszczelarz nie ma nawet małego słoiczka. Mało jeżeli natura nie dostarczy takiej ilości to właśnie pszczelarz musi ją dostarczyć. Dlatego świadomie użyłem słowa „pożywienia” a nie miodu. Bo gdy brakuje pożytku pszczelarz musi zastąpić go roztworem cukrowym. Wydajność miodowa w pasiekach na terenie podkarpacia to tak 10 – 45 kg miodu z ula. Oczywiście jest to średnia wartość. Są lata o większej wydajności i są lata o mniejszej wydajności. Pożytek nie ma charakteru ciągłego. Więc jak ktoś myśli, że pszczelarstwo to „złoty interes” to się myli. Właśnie ten rok to udowodnia. Wielu pszczelarzy miało tylko tyle miodu, że ledwo pokryło ich własne potrzeby. Inni nawet tego nie mieli. W wyniku takiej sytuacji rodziny pszczele musiały być karmione przez pszczelarzy od lipca.

Wielu emerytów inwestuje i zakłada pasieki. Lokalizuje je na własnych posesjach. Prawo przecież nie ogranicza im tego. Powoduje to, że wchodzą w konflikt z kilkoma pszczelarzami, którzy w okolicy mają pasieki. Pierwsze kilka lat to wielkie emocje i radość z pracy przy pszczołach. Kilka lat bez wielkich miodobrań, a tu pszczoły trzeba utrzymać i doglądać. Znajomi wyjeżdżają to tu, to tam a pszczelarz zamiast „korzystać z życia” pilnuje rodzin pszczelich. Mija kilka lat i pszczelarz dochodzi do wniosku, że przecież pszczoły muszą dać sobie radę same przecież tyle wieków sobie dawały to dlaczego teraz nie. Przeglądy stają się coraz rzadsze. Czujność pszczelarza się usypia i tak kilka lat utwierdza naszego pasiecznika w przekonaniu,

że dobrze robi. Przychodzi rok, gdzie suma zaniebań się kumuluje a na to nakładają się błędy pszczelarzy sąsiadów i następuje wybuch choroby. Na szczęście tylko jedna choroba pszczoł jest niebezpieczna dla ludzi i jest to grzybica kamienna. Oczywiście zagrożony nią jest tylko pszczelarz lub osoby zaglądające do ula. Inni obywatele są bezpieczni. Na ogół za błędy pszczelarza płacą pszczoły. Choroby powodują, że rodziny upadają i co najgorsze ule pozostawione po spadłych rodzinach na pasiece są źródłem zakażenia dla innych rodzi nawet, gdzie opieka jest sprawowana wzorowo. Potwierdzają to badania. Służby weterynaryjne od czasu do czasu robią badania, z których wynika, że choroby w naszych warunkach mają się dobrze i na ogół dzięki fenomenalnemu organizmowi jakim są pszczoły nie dają objawów klinicznych. Jednak wystarczy chwilowy głód, chłód czy błąd, który spowoduje przełamanie mechanizmów obronnych pszczoł i presja czynników chorobotwórczych powoduje pojawienie się choroby. Powiedzenie „że pszczoły sąsiada zrabowały mi rodzinę” jest wytłumaczeniem na wszystkie niepowodzenia w pasiece. Bardzo często osoby dokonujące badań są pod wrażeniem. Presja czynnika chorobotwórczego jest tak

100 lecie Polskiego Związku Łowieckiego

W 2023 r. obchodzone było 100 lecie Polskiego Związku Łowieckiego. Polski Związek Łowiecki to ogólnokrajowa organizacja zrzeszająca polskich myśliwych i koła łowieckie. Jego geneza sięga XIX wieku i działalności pierwszych na ziemiach polskich towarzystw łowieckich. Utworzony w 1923 roku w Warszawie Centralny Związek Polskich Stowarzyszeń Łowieckich, przekształcił się w Polski Związek Stowarzyszeń Łowieckich (1929 r.), a następnie przyjął nazwę Polski Związek Łowiecki (1936 r.). PZŁ zrzeszał wówczas zaledwie 11 700 osób z 50 000 uprawiających myślistwo na terenie kraju. W chwili utworzenia Związku obowiązywało Rozporządzenie Prezydenta RP z 3 grudnia 1927 roku „O prawie łowieckim”. Po II wojnie światowej i reaktywowaniu PZŁ podstawę prawną do działalności łowieckiej określał dekret „O prawie łowieckim” wydany przez Bolesława Bierutą w 1952 roku zlikwidował dotychczasowy Polski Związek Łowiecki powołał nowy „socjalistyczny” któremu przekazał cały majątek i nazwę jako likwidatora poprzed-

duż, że wystarczyłaby na zabicie kilku rodzin. I nie jest to literacka przesada. Jeżeli, któryś z pszczelarzy nie zgadza się ze mną to proszę odpowiedzieć mi na pytanie czy robił monitoring paszożyta varroa po leczeniu głównym. Wciąż skąd wie czy lek zadziałał i czy nie miał reinwazji. A jesień sprzyjała by rodziny wyleczone na nowo zaraziły się pasożytem.

Już nie pytam czy i kiedy było robione w pasiece badanie na przetrwalniki zgnilca bo to jest drogie badanie. Jednak włosy jeżą mi się na głowie jak słyszę o domowym wyrobie węży i odkażaniu wosku przez gotowanie w domowych warunkach.

W tym roku wpadłem na „świetny” pomysł odkażenia sprzętu pszczelarskiego ozonem. Jednak postanowiłem skonsultować mój pomysł z dr hab. Pawłem Chorbińskim, który bardzo uprzejmie powiedział mi co myśli o moim „świetnym” pomysłe i zalecił zapoznanie się z jego artykułem na ten temat w „Pszczelarstwie”. Od razu wycofałem się z niego. Dzięki konsultacji zaoszczędziłem wydanie kilkuset złotych na coś co w praktyce się nie sprawdza.

Witold Puz
Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie

niego ustanawiając powołany przez siebie Związek o tej samej nazwie. Zarządzeniem Ministra Leśnictwa z 26 marca 1953 nadano PZŁ statut, a zarządzeniem ML z 4 maja 1953 stowarzyszenie PZŁ zostało postawione w stan likwidacji. Ustawa z 17 czerwca 1959 roku „O hodowli, ochronie zwierząt łownych i prawie łowieckim” nakazała obligatoryjną przynależność myśliwych do tej organizacji (zlikwidowała dobrowolność przynależności wprowadzając monopol). W aktach tych ustalono, że zwierzęta łowne stanowią własność państwa, obwody łowieckie mają powierzchnię nie mniejszą niż 3000 ha, a uprawnienia do polowania posiadają wyłącznie myśliwi zrzeszeni w Polskim Związku Łowieckim. W oparciu o ustawę z 1959 roku wypracowany został tzw. „polski model łowiectwa”, przyjmujący zasadę nadrzędności ochrony i hodowli zwierząt łownych nad ich eksploatacją, opierający działalność łowiecką na społecznej aktywności członków PZŁ zrzeszonych w kołach łowieckich, prowadzących gospodarkę łowiecką w dzierzawionych obwodach. Współcześnie działalność Polskiego Związku Łowieckiego reguluje ustawa „Prawo łowieckie” z 13 października 1995 r., z aktami wykonawczymi, a także statut PZŁ uchwalany przez Krajowy Zjazd Delegatów PZŁ, uchwały i zarządzenia wydawane przez władze oraz organy PZŁ.

Polski Związek Łowiecki zajmuje się prowadzeniem gospodarki łowieckiej, monitoringiem łowieckim, wspieraniem i prowadzeniem badań z zakresu łowiectwa (np. w Stacji Badawczej PZŁ w Czempieniu), krzewieniem kultury wśród myśliwych i społeczeństwa, w tym propagowaniem tradycji, etyki, kultu patronów myśliwych, kolekcjonerstwa, wystawiennictwa, jak również propagowaniem strzelectwa myśliwskiego, kynologii, trofeistyki. PZŁ w myśl ustawy Prawo łowieckie prowadzi działalność szkoleniową kandydatów do PZŁ i myśliwych.

Najwyższą władzą PZŁ jest Krajowy Zjazd Delegatów, który określa główne kierunki działania i zasady realizacji zadań Zrzeszenia. Władzą Związku jest Naczelna Rada Łowiecka, która powołuje organ wykonawczy - Zarząd Główny PZŁ. Siedziba władz naczelnych PZŁ znajduje się w Warszawie, przy ul. Nowy Świat 35. Organem prasowym PZŁ jest ukazujący się od 1899 roku ogólnopolski miesięcznik „Łowiec Polski”. Na szczeblach okręgowych funk-

cjonują okręgowe rady łowieckie i zarządy okręgowe PZŁ. W strukturach PZŁ na poszczególnych szczeblach funkcjonują komisje rewizyjne, kontrolujące działalność organów związkowych, a także rzecznicy dyscyplinarni oraz sądy łowieckie, których zadaniem jest dbanie o przestrzeganie prawa i etyki łowieckiej przez myśliwych.

Polski Związek Łowiecki jest posiadającym osobowość prawną, zrzeszeniem myśliwych i kół łowieckich. Liczy ok. 130 tys. członków. W Polsce jest 2770 kół łowieckich (zrzeszające ok. 95% wszystkich członków PZŁ), które dzierzawią 4766 obwodów łowieckich. Niezależnie PZŁ prowadzi 43 ośrodki hodowli zwierzyny, których zadaniem jest wzorcowa gospodarka łowiecka przy wykorzystaniu osiągnięć naukowych. Kraj podzielony jest na 49 okręgów, w których funkcjonują okręgowe rady i zarządy. W strukturach PZŁ na poszczególnych szczeblach znajdują się komisje rewizyjne kontrolujące działalność organów, rzecznicy dyscyplinarni i sądy łowieckie, których zadaniem jest dbanie o przestrzeganie prawa i etyki łowieckiej przez myśliwych. Przy PZŁ działają specjalistyczne kluby: „Krajowy Klub Sokolników i Ochrony Ptaków Drapieżnych Polskiego Związku Łowieckiego – Gniazdo Sokolników”, Klub Kolekcjonera i Kultury Łowieckiej PZŁ, Klub Miłośników Języka i Literatury Łowieckiej PZŁ, Klub Safari, Klub Wabiarzy Zwierzyny PZŁ, Klub Polskich Dian. Polscy myśliwi uczestniczą w wielu ważnych działaniach związanych z ochroną przyrody i środowiska naturalnego. Dotyczy to zwłaszcza restytucji zagrożonych gatunków zwierząt, takich jak: żubr, łos, bóbr i sokół wędrowny. Polski Związek Łowiecki jest jednym z założycieli oraz członkiem Międzynarodowej Rady Łowiectwa i Ochrony Zwierzyny CIC (Council International de la Chasse et de la Conservation du Gibier), której kongresy odbywały się także w Polsce (w 1934 i 1973 r. w Warszawie i 1993 r. w Krakowie). Od 1994 roku Polska jest także członkiem (założonej w 1978 r.) Federacji Związków Łowieckich Krajów EWG – FACE (Federation des Associations des Chasseurs de la C.E.E.), pełniącej rolę organu doradczego Parlamentu Europejskiego w zakresie łowiectwa i ochrony zwierzyny.

Opracował na podstawie internetu
Bartosz Szczepanik

W krainie rondla i patelni

Soczewica to roślina strączkowa, która korzystnie wpływa na nasze zdrowie. Zawiera białko i węglowodany, które dostarczają organizmowi energię i jednocześnie nie doprowadzają do skoków insuliny. Dodatkowo są w niej obecne kwas foliowy, potas, nienasycone kwasy tłuszczowe i błonnik. Dzisiaj podaję przepis na:

Krokiety z kremową soczewicą

Pieczemy 15-18 naleśników, na które robimy ciasto wg znanego nam przepisu.

Składniki na farsz:

- 1szkl. soczewicy brązowej lub zielonej
- 2 łyżki sosu sojowego
- 2 suszone grzyby,
- ½ łyżeczki oleju
- 3-4 szkl. wody
- 1 cebula
- 200 g pieczarek
- 2 ziarna ziela angielskiego
- 3-4 łyżki oleju
- 3-4 łyżki mleka roślinnego (może być zwierzęce)
- 1-2 łyżki sosu sojowego
- ½ - ¾ łyżeczki pieprzu zielenego
- ½ łyżeczki majeranku suszonego
- Sól i czarny pieprz

Do panierowania:

- ½ szkl. mąki z ciecierzycy,
- tarta bułka

Przygotowanie:

- 1. Soczewicę wsypać do garnka, dodać sos sojowy, suszone grzyby, olej, wodę oraz szczyptę soli. Przykryć i gotować do miękkości tj. około 20 min.

- 2. Cebulę pokroić w plasterki, pieczarki na ćwiartki. Na patelni rozgrzać olej i wrzucić cebulę i pieczarki oraz ziele angielskie. Smażyć 5-8 min.
- 3. Z pieczarek i cebuli wyjąć ziele angielskie a zawartość patelni przełożyć do dużej miski.
- 4. Miękką soczewicę odcedzić i przełożyć do miski z grzybami. Dodać mleko, pieprz zieleny, majeranek, szczyptę soli, i czarnego pieprzu i wszystko zblendować na gładką masę. Doprawić do smaku solą lub sosem sojowym.
- 5. Każdego naleśnika posmarować pastą sojową niezbyt grubo. Zawinąć krokiet.
- 6. Panierowanie i smażenie: przygotować głęboki talerz, aby się w niej zmieścił zwinięty krokiet oraz duży płaski talerz.
- 7. W głębokim talerzu wymieszać mąkę z ciecierzycy z taką samą ilością wody z odrobiną soli, na talerz płaski wysypujemy bułkę tartą i pieprz. Krokiet zanurzamy w mokrej części panierki, a potem w suchej.
- 8. Na patelni rozgrzać olej, na który delikatnie kładziemy krokiety, po chwili zmniejszyć ogień na średni. Smażyć z każdej strony 2-4 min, aż się zezłoci.
- 9. Podawać z czerwonym barszczem albo kiszonym ogórkiem albo z kiszoną kapustą.

Porada: Krokiety można podać bez panierki (wersja prostsza).

Smacznego!

Mikołajkowy turniej

Sensei Adam z wychowankami

Mikołajkowy prezent

Siatkarki z Dukli na stadionie w Rzeszowie

Sukcesy Dukielskiego Klubu Kyokushin Hajime

II etap rozgrywek Podkarpackiej Ligi Młodziczek

Zawodniczki biorące udział w Podkarpackiej Lidze Młodziczek

Festiwale rocznika 2016 i 2017

Drużynowy Puchar Podkarpacia w Szachach 2023

Fot. [arch. MOSiR Dukla]

Dukla.pl zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

Moduł Format reklamy	Reklama czarno-biała na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł
A-4	250	60	600	150
1/2 A-4	150	30	300	70
1/4 A-4	75	20	150	50
1/8 A-4	30	15	100	30
1/16 A-4	20	10	75	15

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Dukielskim Przeglądzie Samorządowym nieodpłatnie. Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

Złota myśl ☺

„Zawsze pożyczaj pieniądze od pesymisty.
Nie będzie spodziewał się ich zwrotu.”

Pod patronatem mBanku

Praca w grupach

Fot. [arch. SP w Równem]

Uczestnicy konkursu z opiekunami

Fot. [arch. Stowarzyszenia „Razem lepiej”]

Stroiki wykonane przez uczestników warsztatów

Warsztaty wykonywania świątecznych ozdób

Pamiątkowe zdjęcie z krasnalami

VIVA Sp. z o.o. zaprasza do korzystania z usług:

Usługi odpłatne:

- Poradnia Chirurgiczna
- Poradnia Gastroenterologiczna
- Poradnia Diabetologiczna
- Poradnia Kardiologiczna
- Poradnia Nefrologiczna
- Gabinet Zdrowia Psychicznego
- Poradnia Ortopedyczna
- Poradnia Urologiczna
- Laboratorium analityczne
- Spirometria
- Badanie pola widzenia
- Densytometria
- Medycyna pracy

Poradnia Lekarza Rodzinnego, Poradnia Pediatriczna

czynne w dni robocze w godzinach 8 - 18

*Wszystkim naszym pacjentom i sympatykom
życzymy dużo zdrowia, radości, spokoju
oraz wszelkiej pomyślności
w Nowym, 2024 Roku.*

zarząd oraz pracownicy

